

بِه نام خدا

سالمندی در جهان و ایران

دکتر زهرا محتشم امیری
متخصص طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی
فلوشیپ طب سالمندان

سالمندي جمعيت

- سالمندي به چه سني اطلاق مي شود؟
- پيري جمعيت يعني چه؟
- روند پيري جمعيت در جهان
- روند پيري جمعيت در ايران
- لزوم برنامه ريزي براي سالمندان

Various Definition of Aging

■ **Chronological Aging** (سالمندی تقویمی)

■ **Biological Aging** (سالمندی بیولوژیکی)

■ **Psychological Aging** (سالمندی روانی)

■ **Sociological Aging** (سالمندی اجتماعی)

Chronological Aging

Beginning from fertilization ■

Life expectancy (امید به زندگی) ■
(40 yrs – 80 yrs)

Retirement (بازنشستگی) ■
(50 yrs -60 yrs -65 yrs -70 yrs ...)

WHO : (60 yrs) ■
(سازمان بهداشت جهانی)

هر چند که سن تقویمی شاخص دقیقی نیست
و تفاوت های بسیار قابل توجهی بین سالمندان
وجود دارد، در کشور ما
۶۰ سالگی به عنوان سن شروع سالمندی در
نظر گرفته می شود.

Biological Aging

■ سالخوردگی فیزیولوژیک : یک روند زیستی
همراه با کاهش پیش رونده در ظرفیت
عملکردی اکثر دستگاه های بدن که در نهایت
منجر به ناتوانی در برآوردن نیاز های بدن در
ادامه زندگی می شود.

Psychological Aging

- بر اساس حالات عاطفی و هیجانی و نیروی روانی سنجیده می شود. (نگاه به گذشته) / کاهش انگیزه ها و آرزوها

Sociological Aging

■ آغاز کناره گیری از فعالیتهای اجتماعی ،
شغلی ، شروع بازنشستگی

پیری جمعیت

■ تغییر در ساختار سنی جمعیت

■ افزایش:

■ میانگین سن

■ میانه سنی

■ درصد گروه های سنی ۶۰ ساله و بالاتر

■ کاهش درصد سنی زیر ۱۵ سال

■ در تاریخ بشر بی سابقه است.

■ در سال ۲۰۵۰ درصد افراد کمتر از ۱۵ سال = درصد

افراد ۶۰ ساله و بالاتر = ۲۱ درصد

پدیده سالمندی و سالمند

- بر اساس منابع علمی جمعیت، زمانی که ۱۰٪ جمعیت را افراد ۶۰ سال و بالاتر تشکیل می دهد پدیده سالمندی در جمعیت استقرار می یابد.
- بر اساس مستندات سازمان بهداشت جهانی افراد ۶۰ سال و بالاتر به عنوان افراد سالمند شناخته می شوند:
 ۱. ۶۰-۷۴ ساله سالمند جوان
 ۲. ۷۵-۸۵ ساله سالمند سالخورده
 ۳. ۸۵ سال و بالاتر سالمند کهنسال

پیری جمعیت

- فراگیر و جهانی
- ماندگار و پایدار
- در طی قرن ۲۰ و ۲۱ روند افزایشی دارد.
- سریعتر از رشد کل جمعیت است (۲ درصد).
- گروه سنی ۸۰ ساله و بالاتر سریعترین رشد (۳,۸)
- در کشورهای در حال توسعه سریعتر است.
- زنان بیشترین افراد سالمند را تشکیل می دهند.

جمعیت بالای ۶۰ سال در دنیا

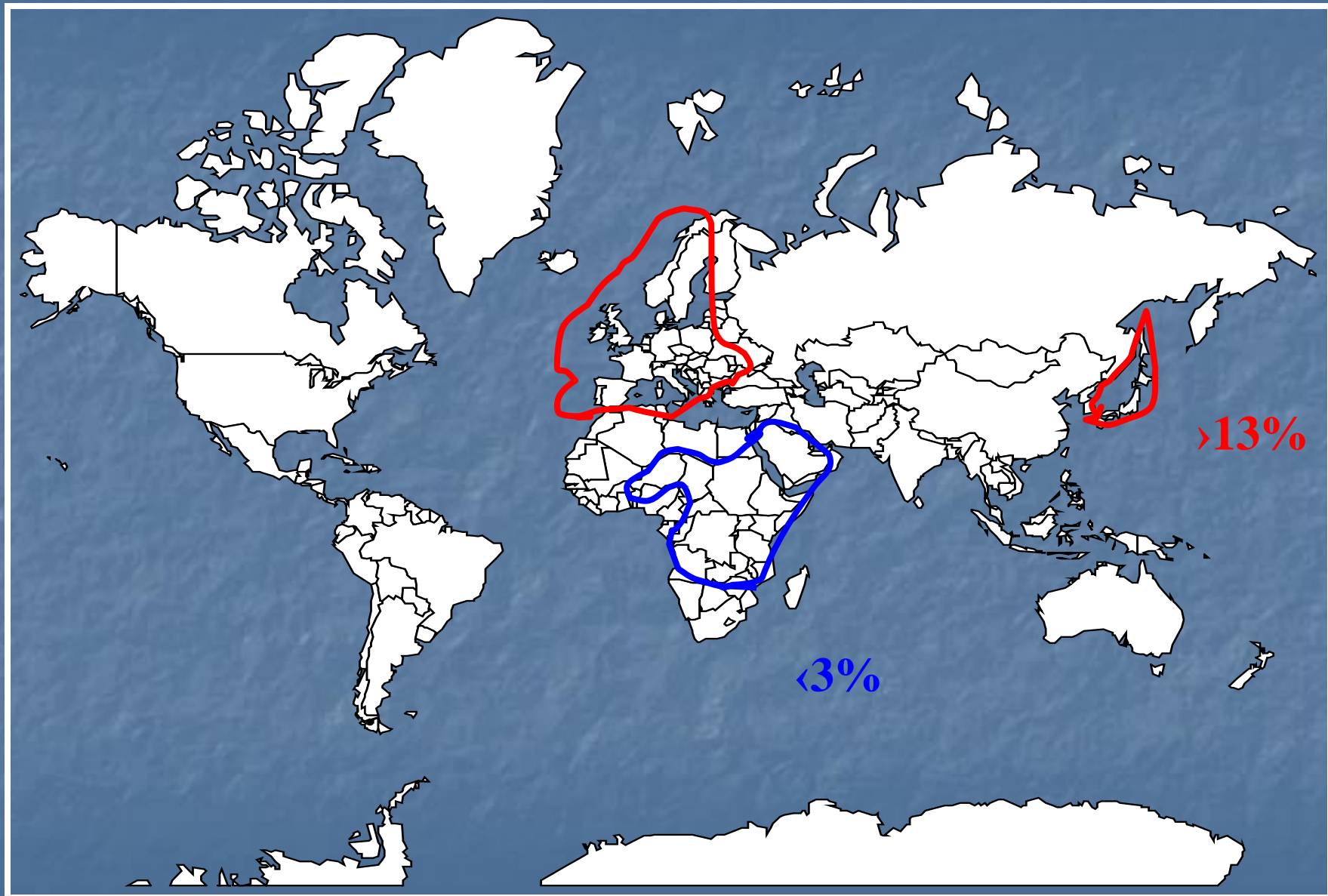
■ در سال ۲۰۰۰ ←
۶۰.۵ میلیون

از این جمعیت ۶۰٪ در کشورهای در حال توسعه

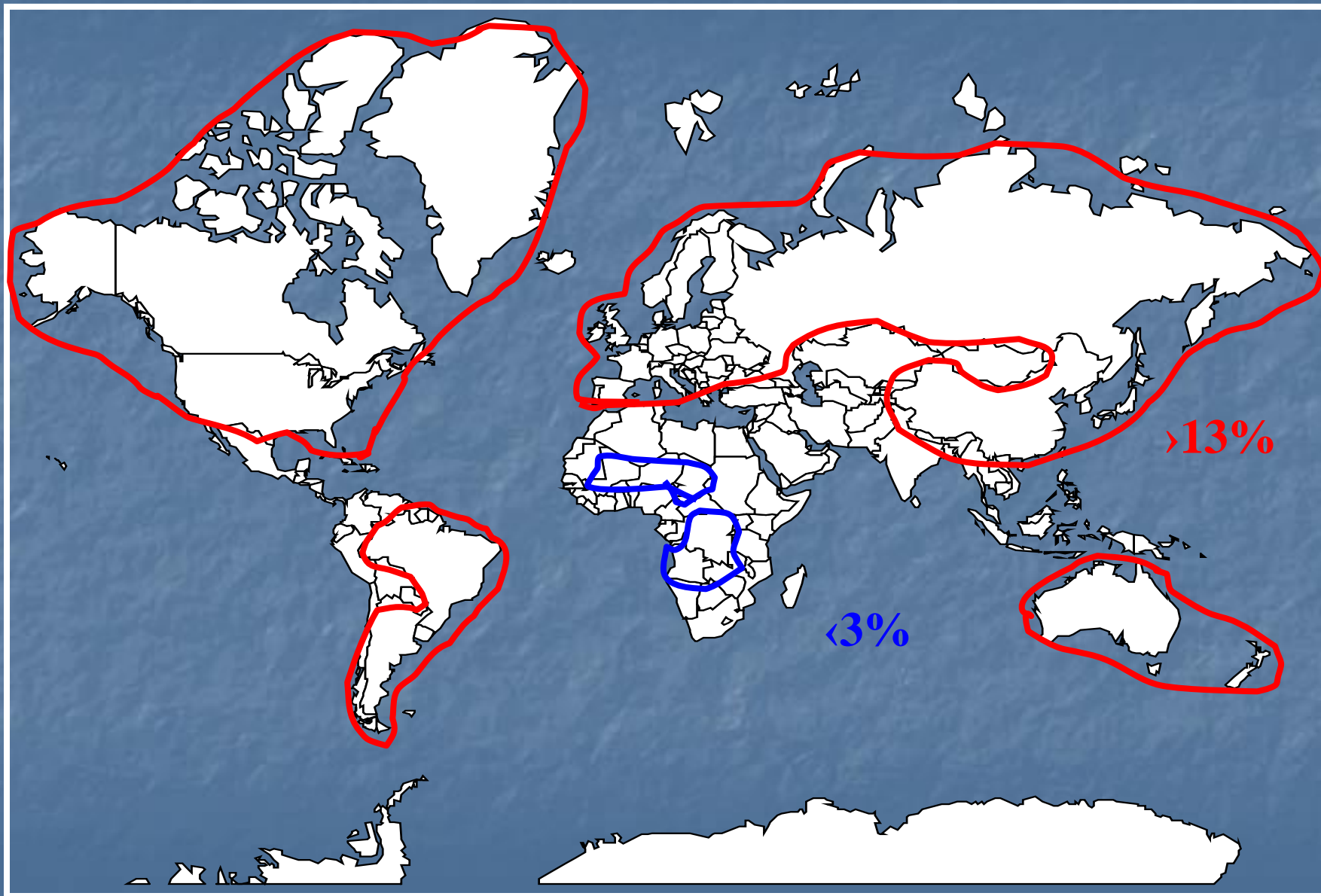

■ در سال ۲۰۲۵
۱/۲ بیلیون

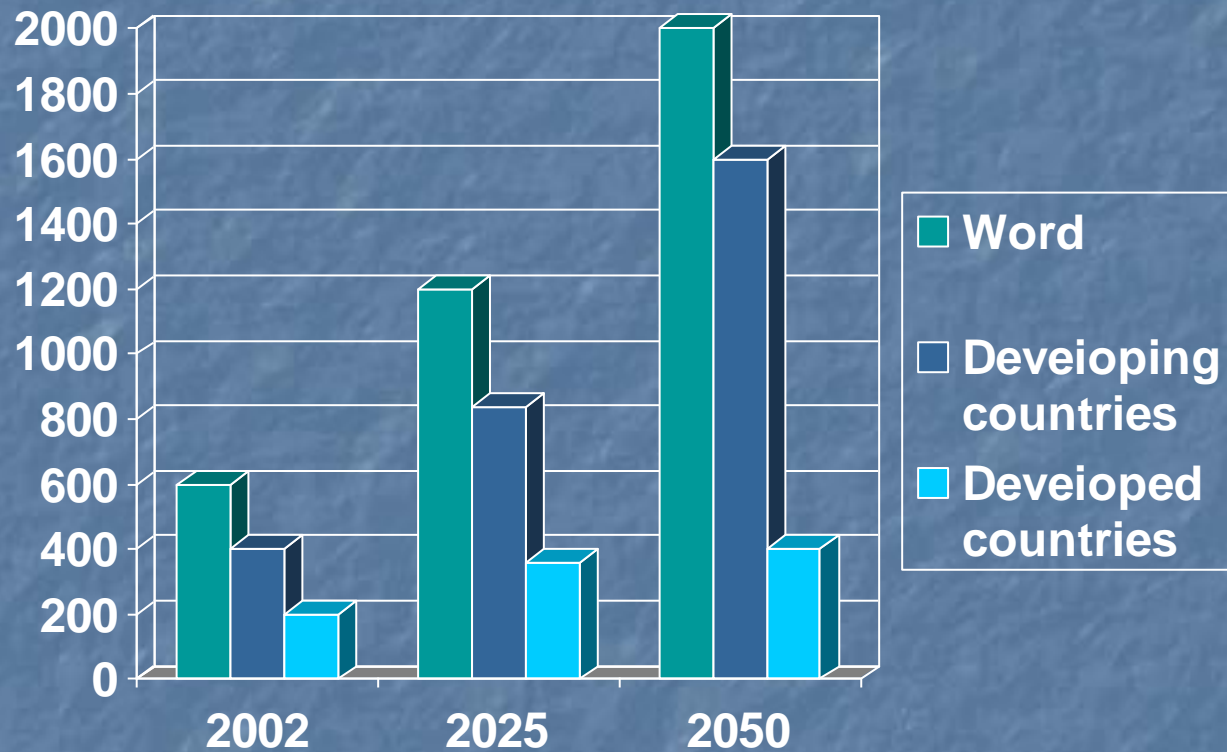
درصد سالمندان ۶۵ ساله و بالاتر در سال ۲۰۰۰

درصد سالمندان ۶۵ ساله و بالاتر در سال ۲۰۳۰

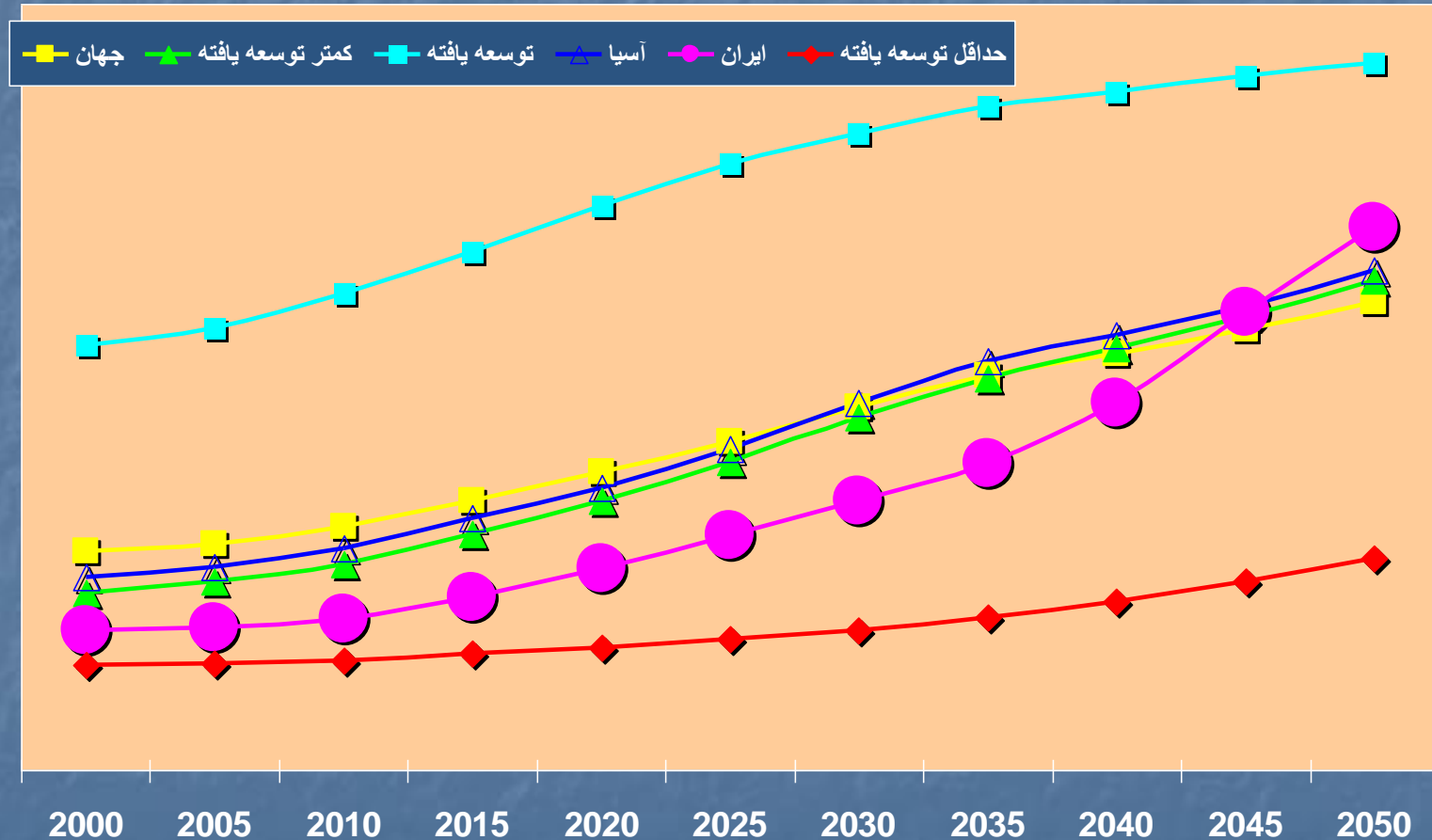

Number of people aged 60 and over

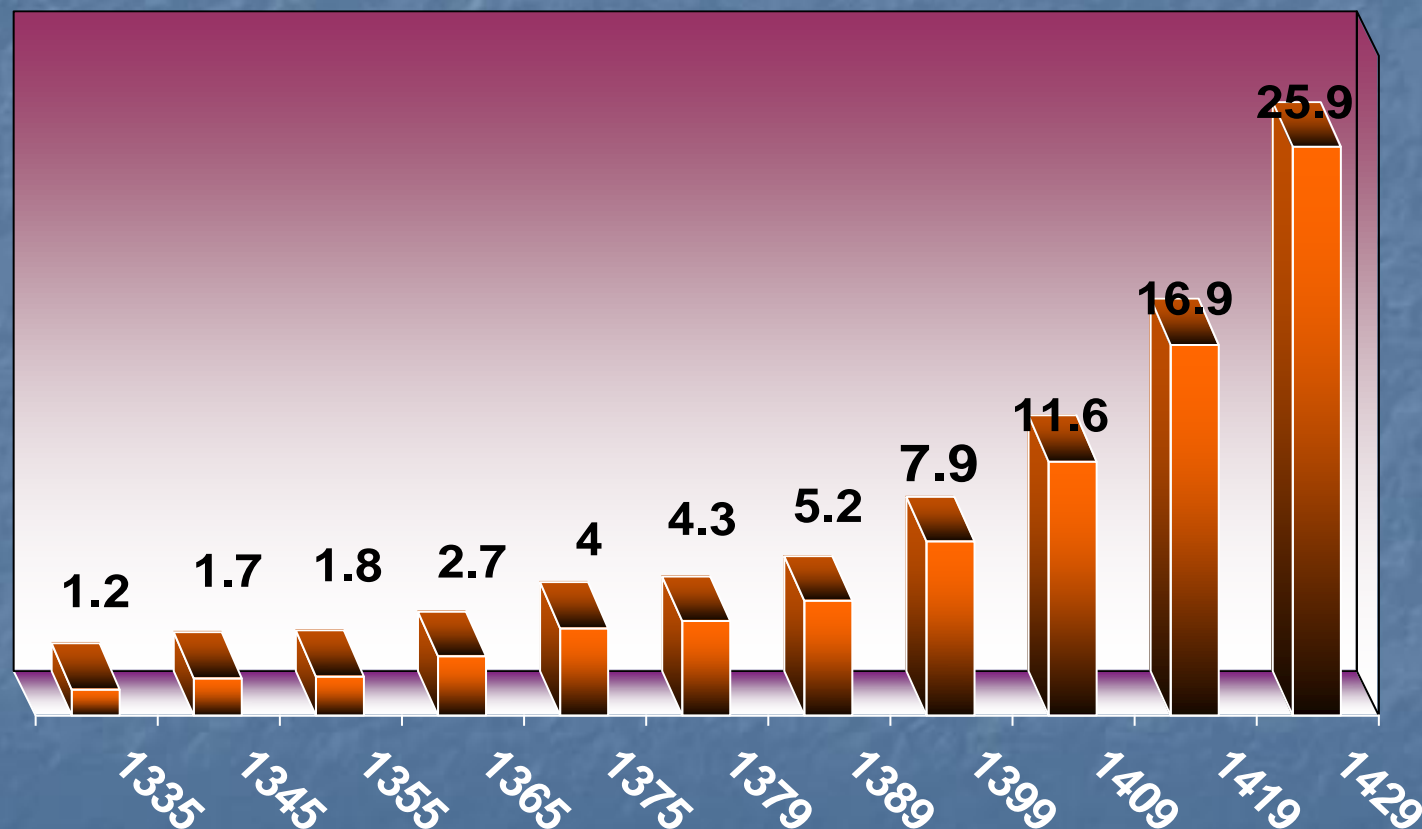
■ در دو دهه آینده، سهم آسیا از سالمندترین مردم دنیا، با بیشترین سرعت به افزایش خود ادامه خواهد داد، در حالی که سهم اروپا به عنوان بخشی از جمعیت سالمند جهان کاهش خواهد یافت.

مقایسه پیش بینی روند سالخورده‌گی جمعیت در ایران، جهان و مناطق توسعه

منبع: پیش بینی های جمعیت - اداره جمعیت

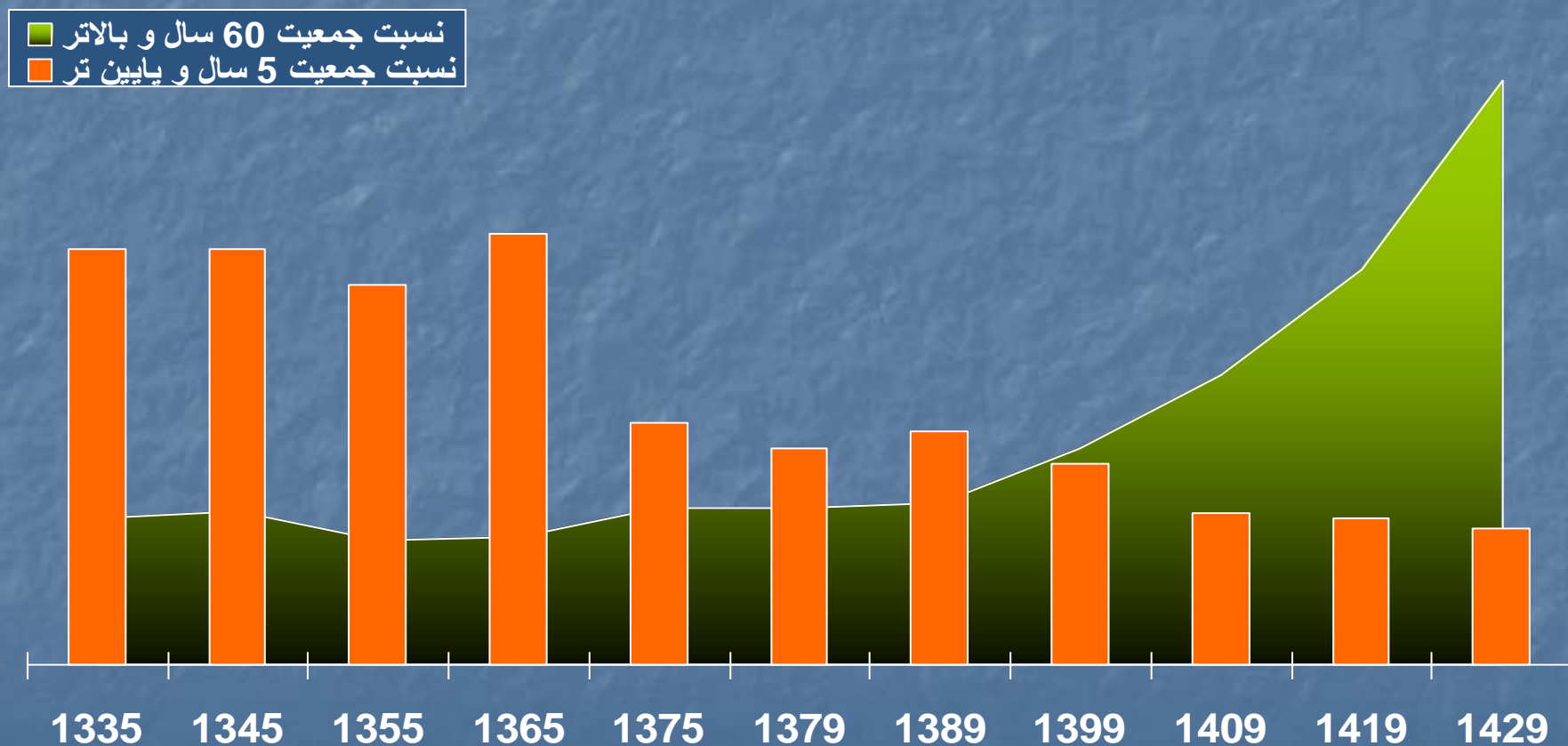
روند تغییرات جمعیت سالخورده در ایران گذشته، حال و آینده

منبع: پیش بینی های جمعیت - اداره جمعیت

مقایسه روند نسبت های جمعیت

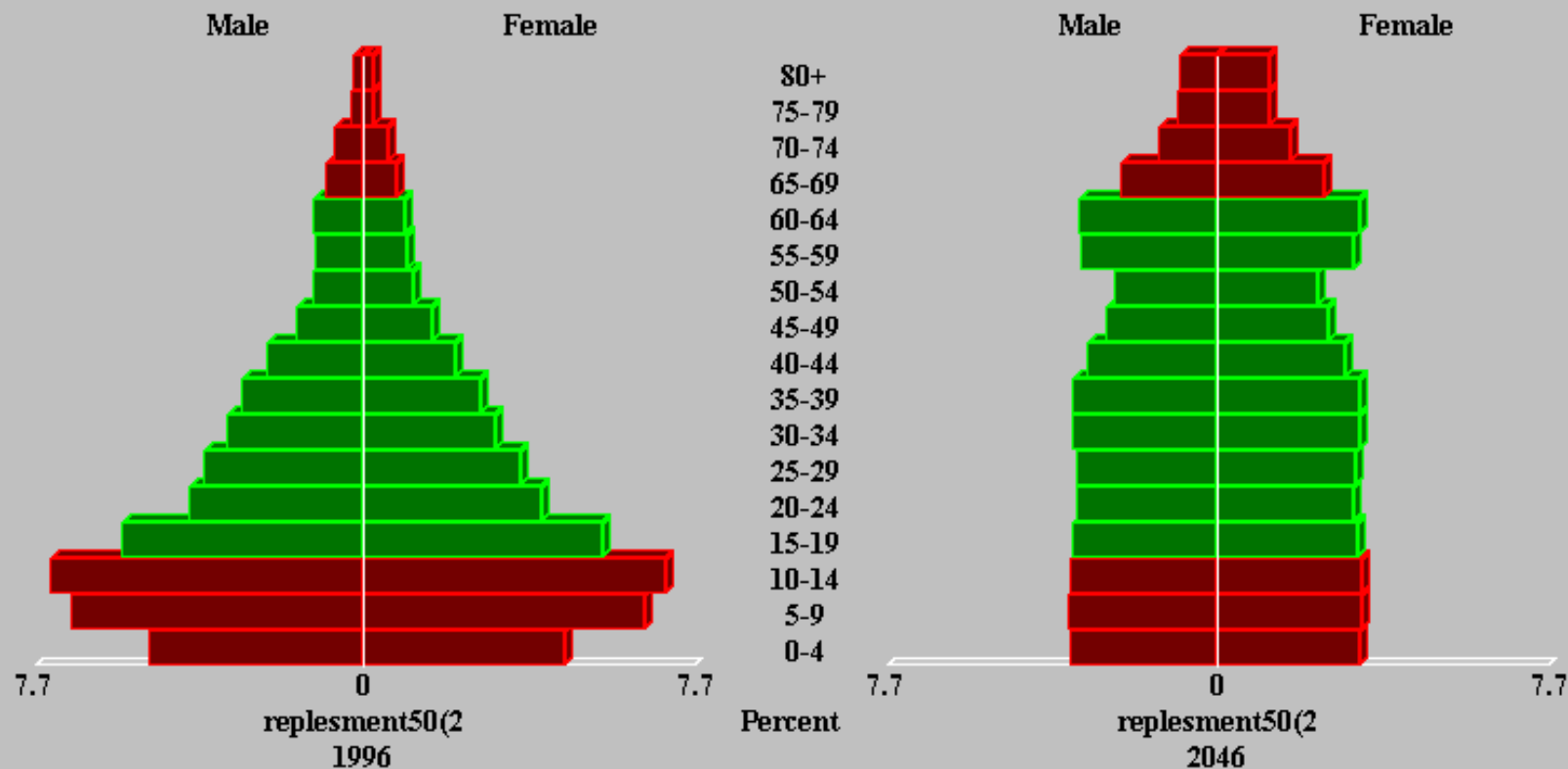
۵ سال و پایین تر با ۶۰ سال و بالاتر در ایران

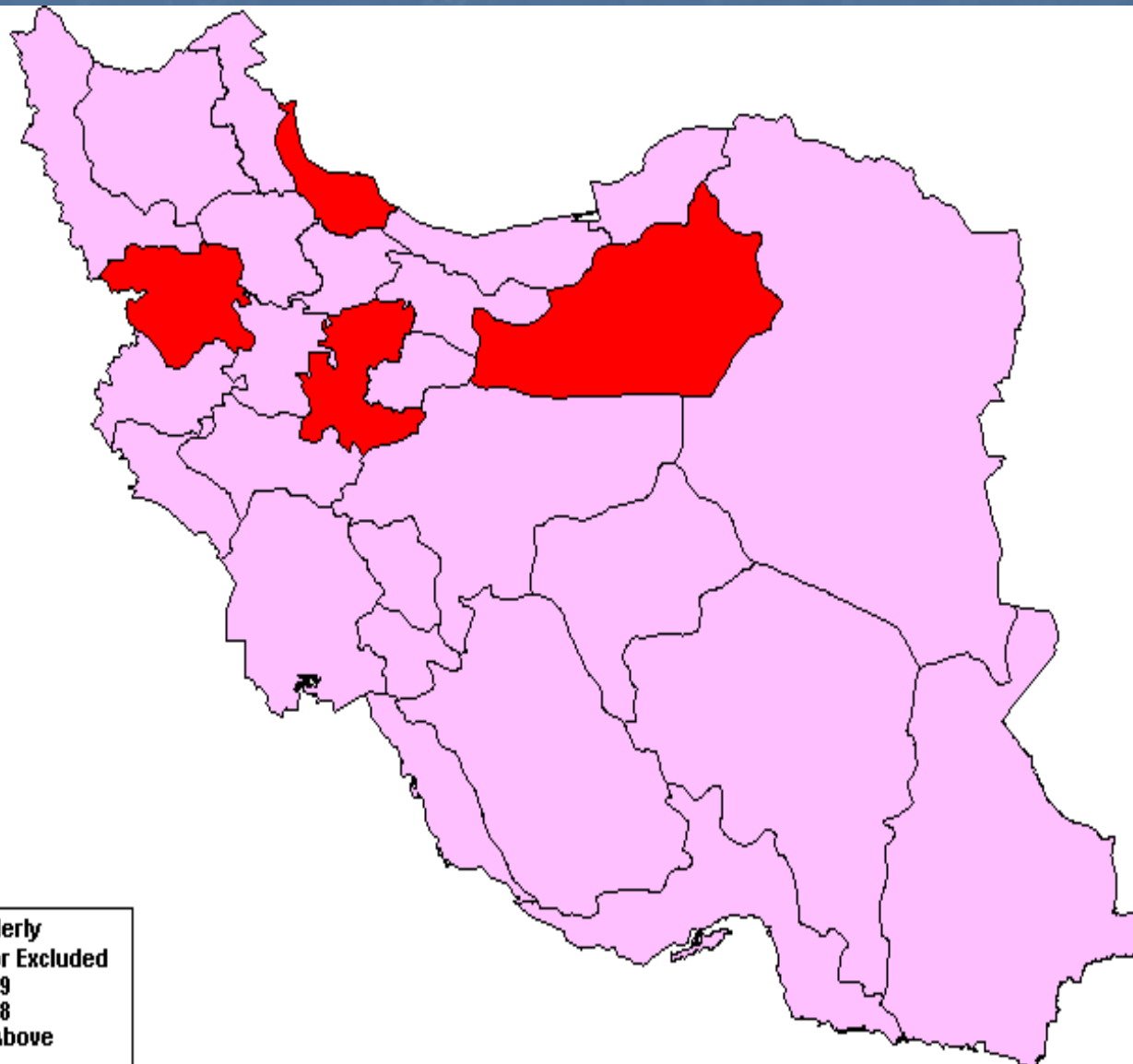
منبع: سرشماری و پیش بینی های جمعیت - اداره جمعیت

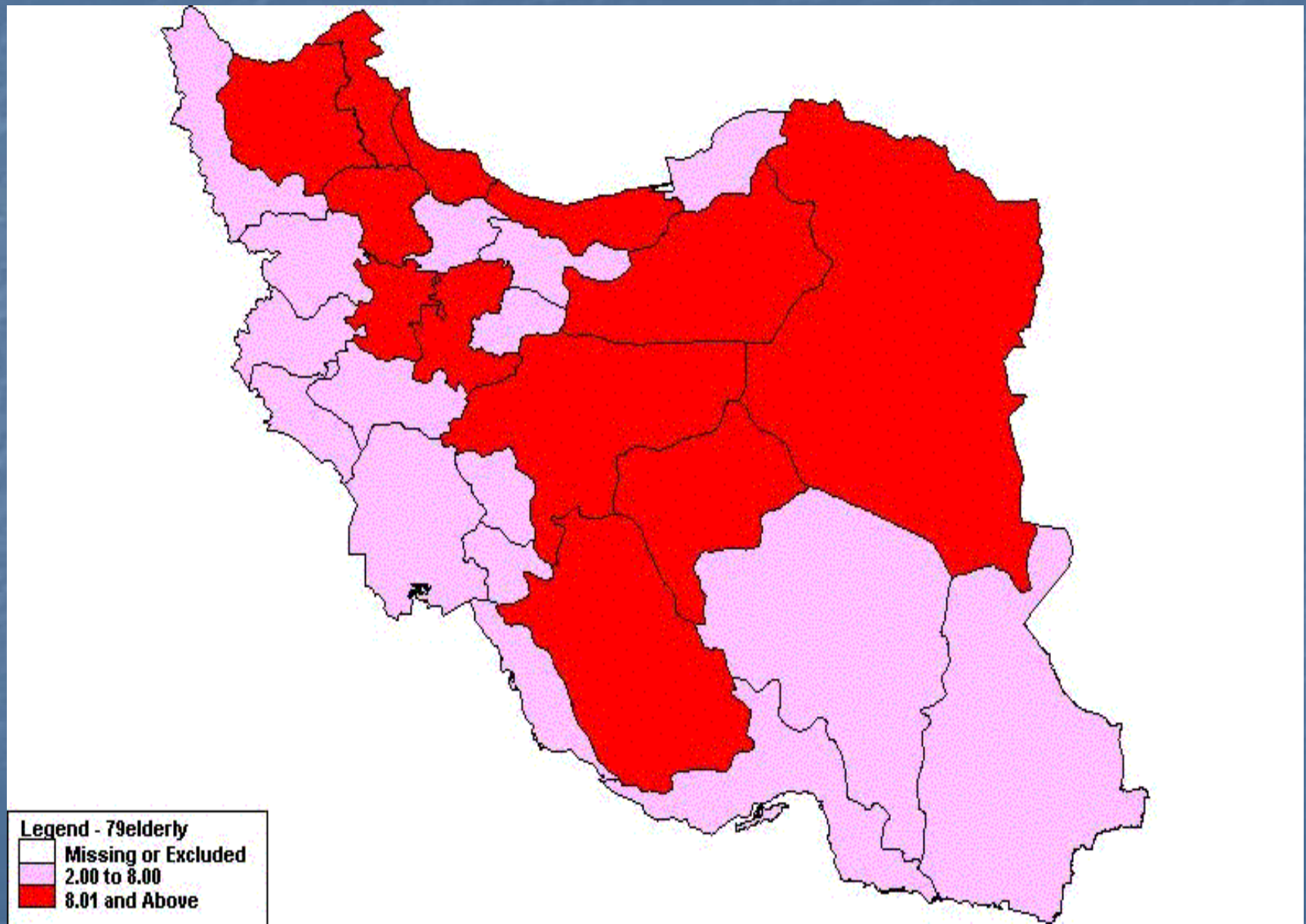
هرم جمعیت در سال ۱۴۲۵

All Age Groups

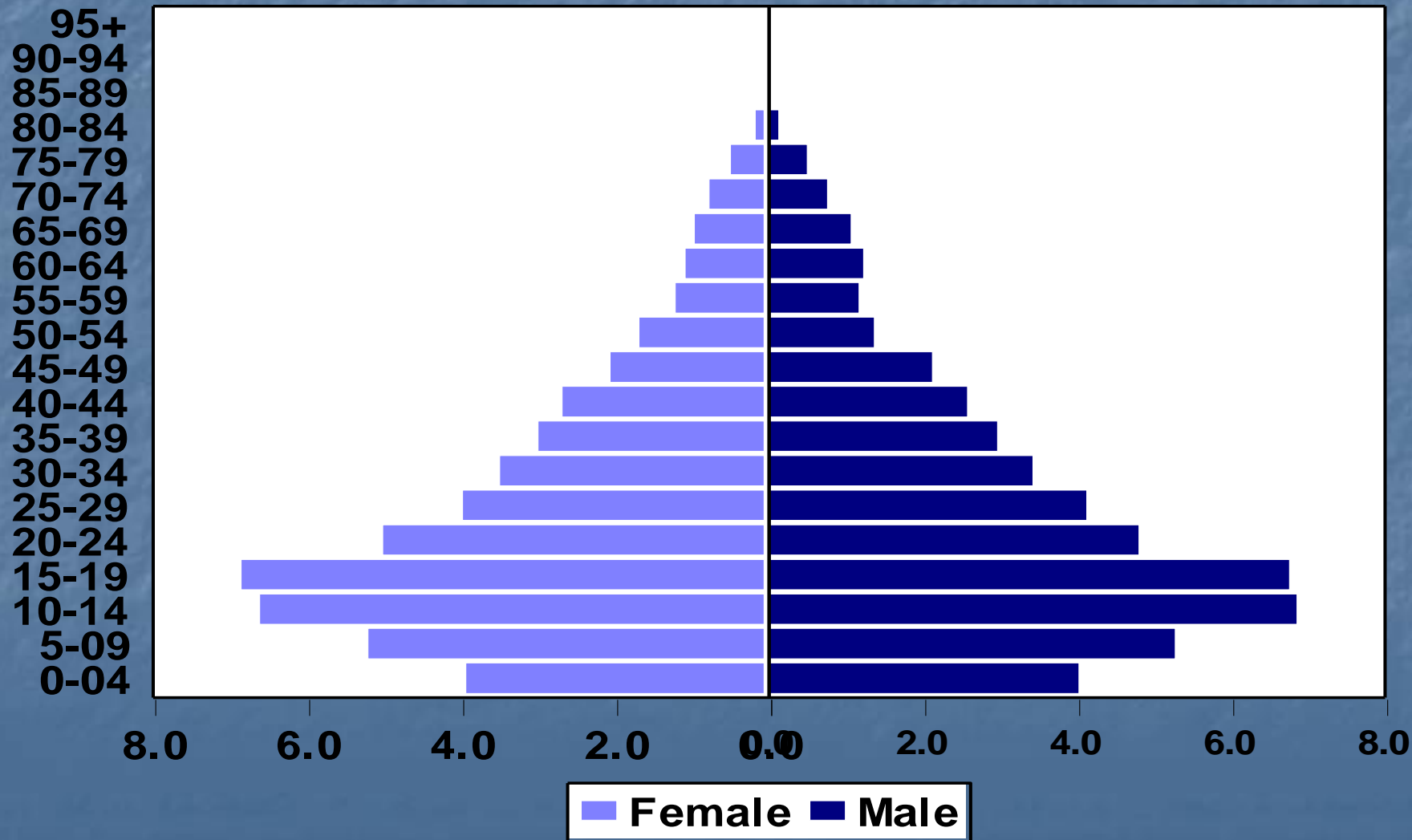
درصد جمعیت بالای ۶۰ سال ۱۳۷۵

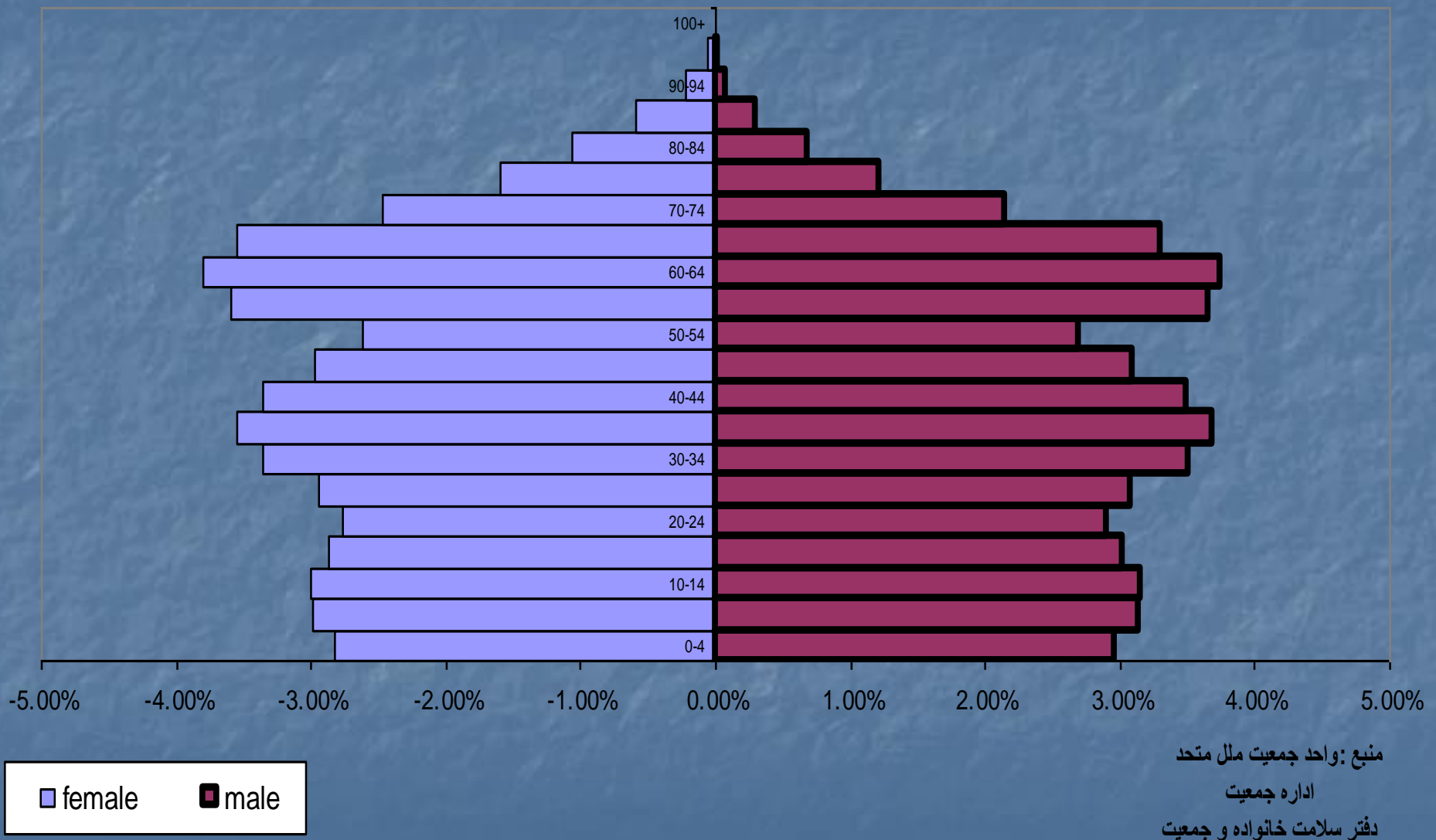

هرم سني جمعيت جمهوري اسلامي ايران

بررسي سال ۱۳۷۹

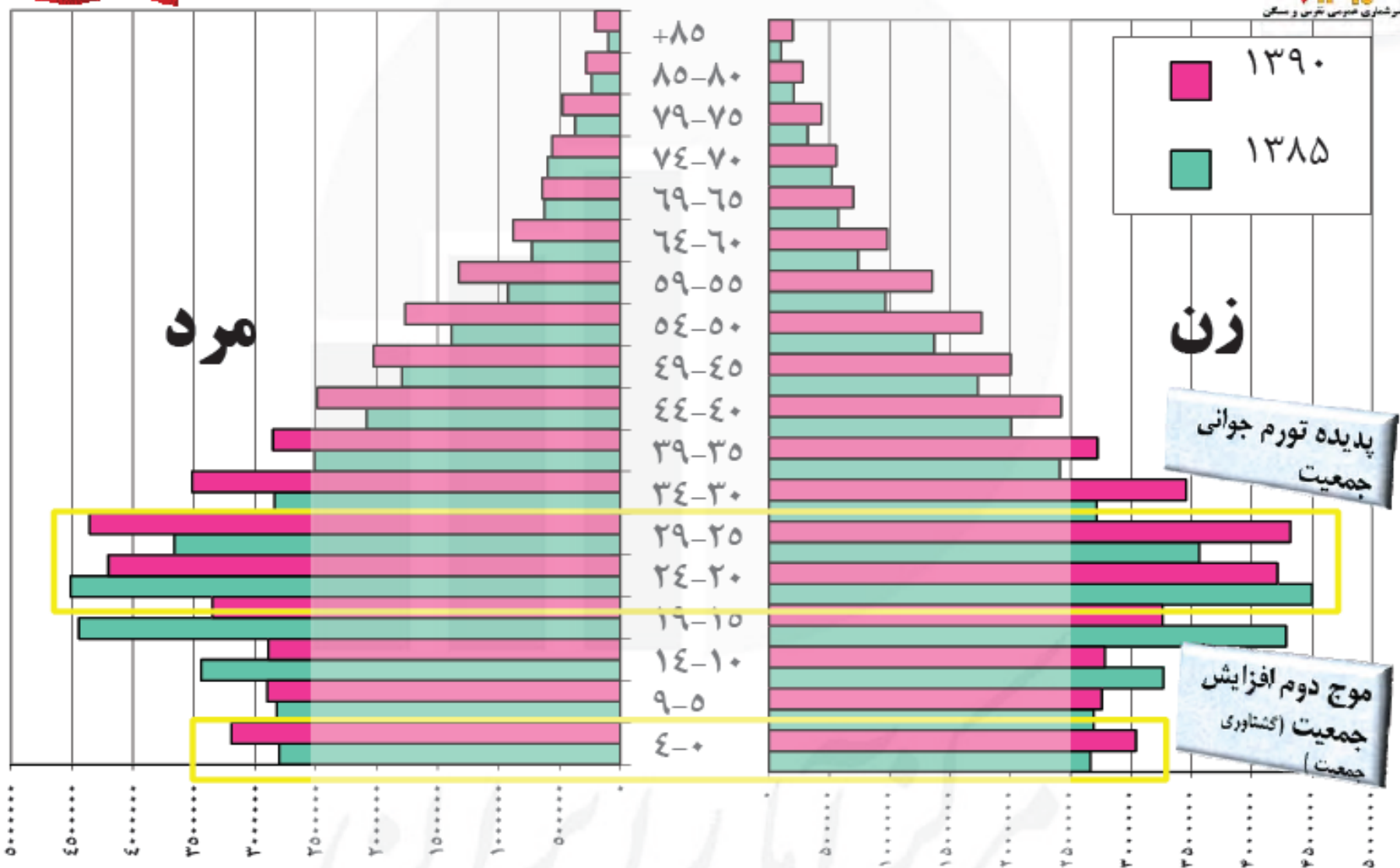

پیش بینی هرم جمعیت در سال 9241

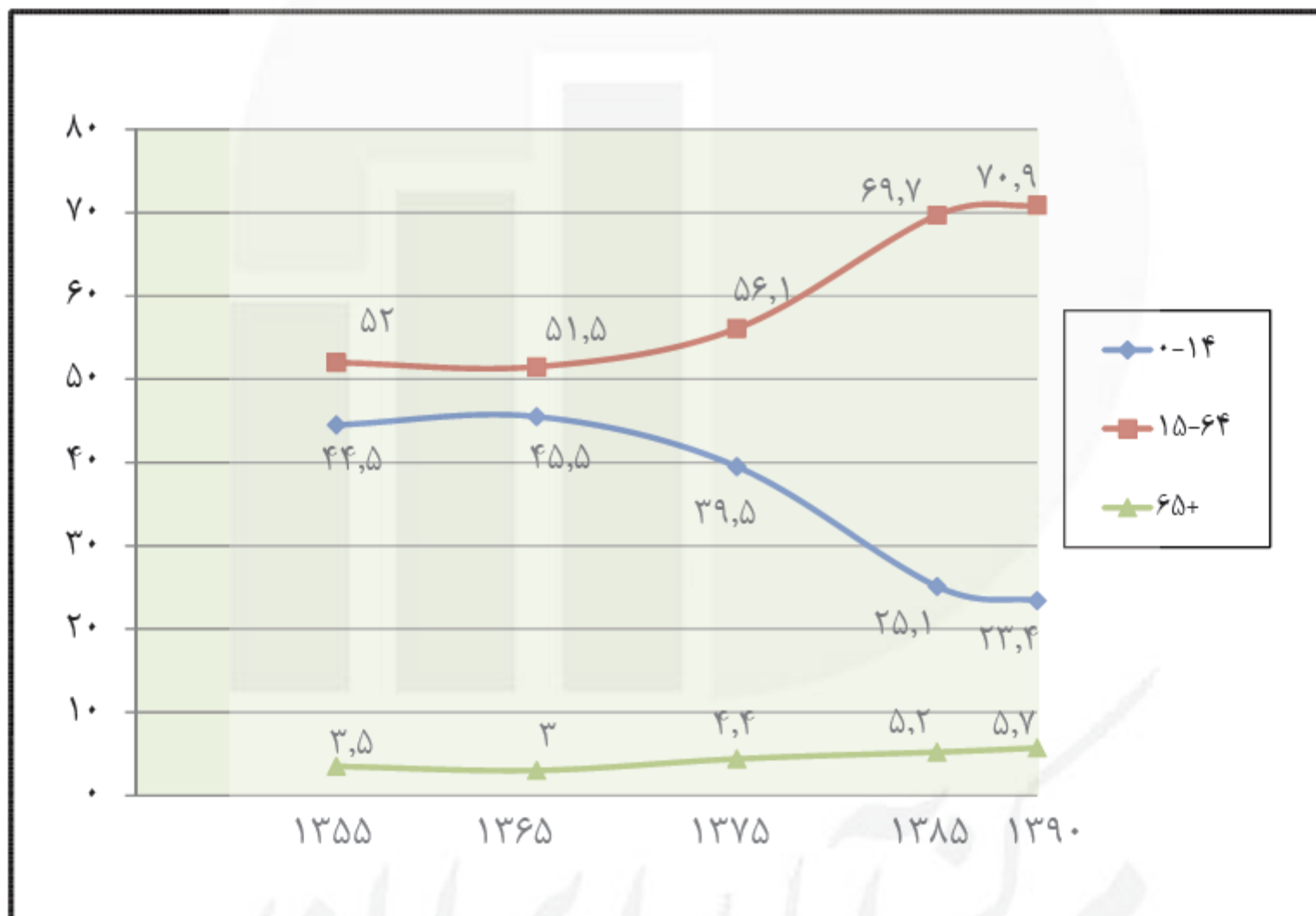
هرم سنی: ۱۳۸۵ - ۱۳۹۰

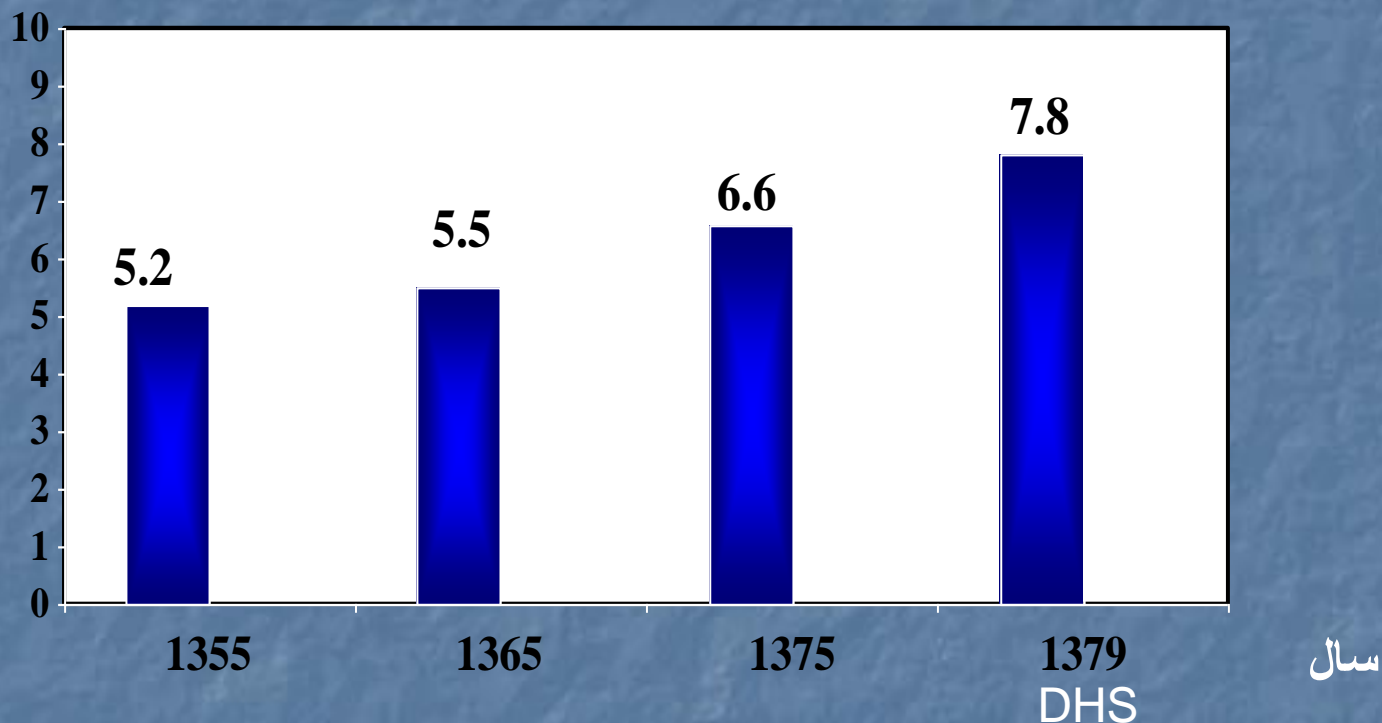

روند تغییرات سه گروه عمده سنی جمعیت کشور:

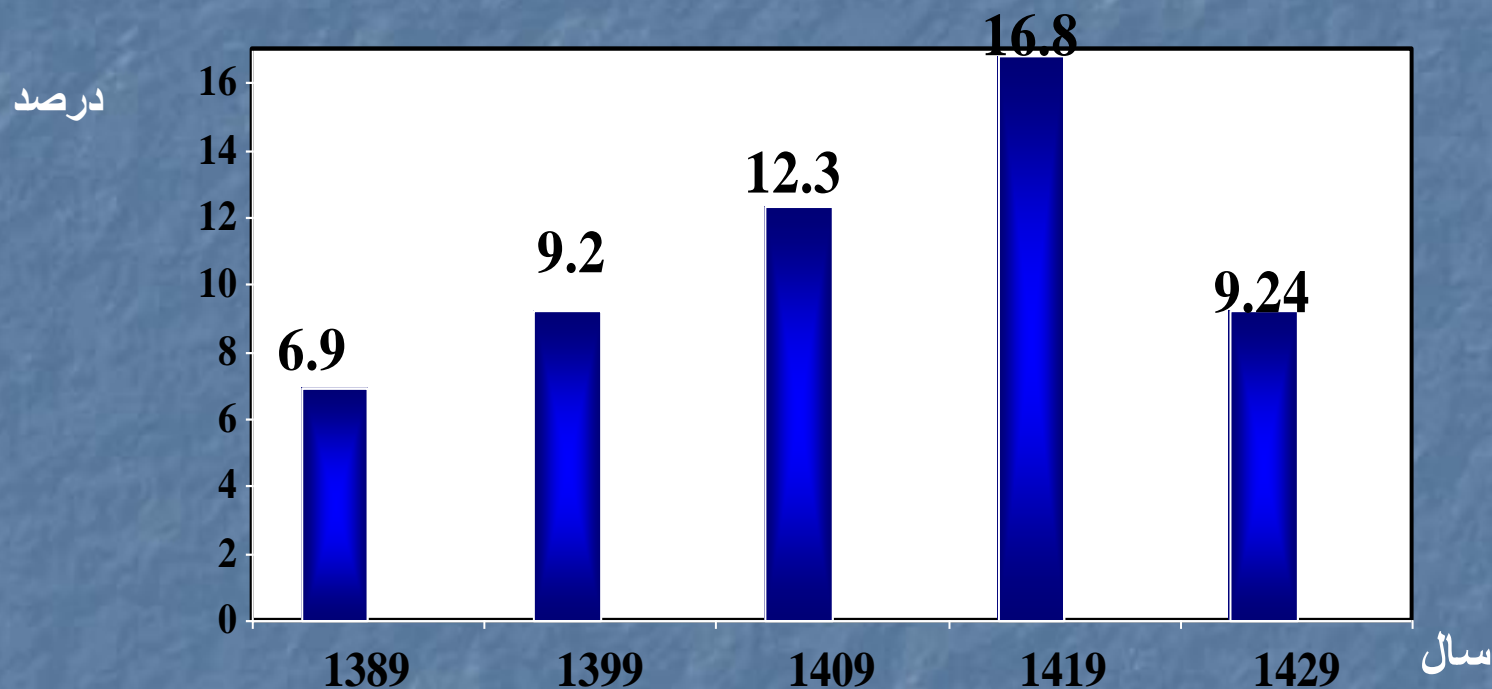
۱۳۵۵-۱۳۹۰

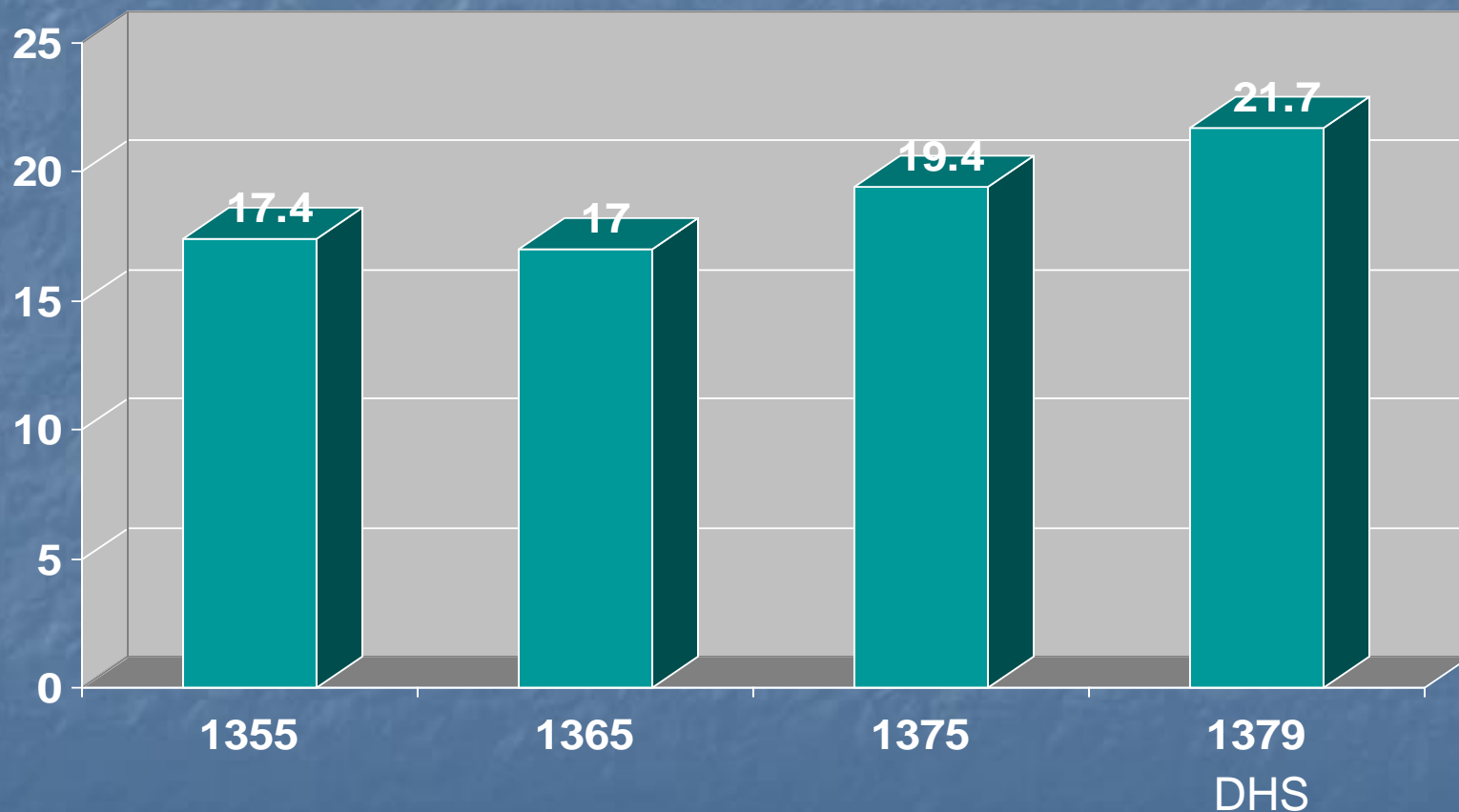
درصد جمعیت بالای ۶۰ سال براساس سرشماری

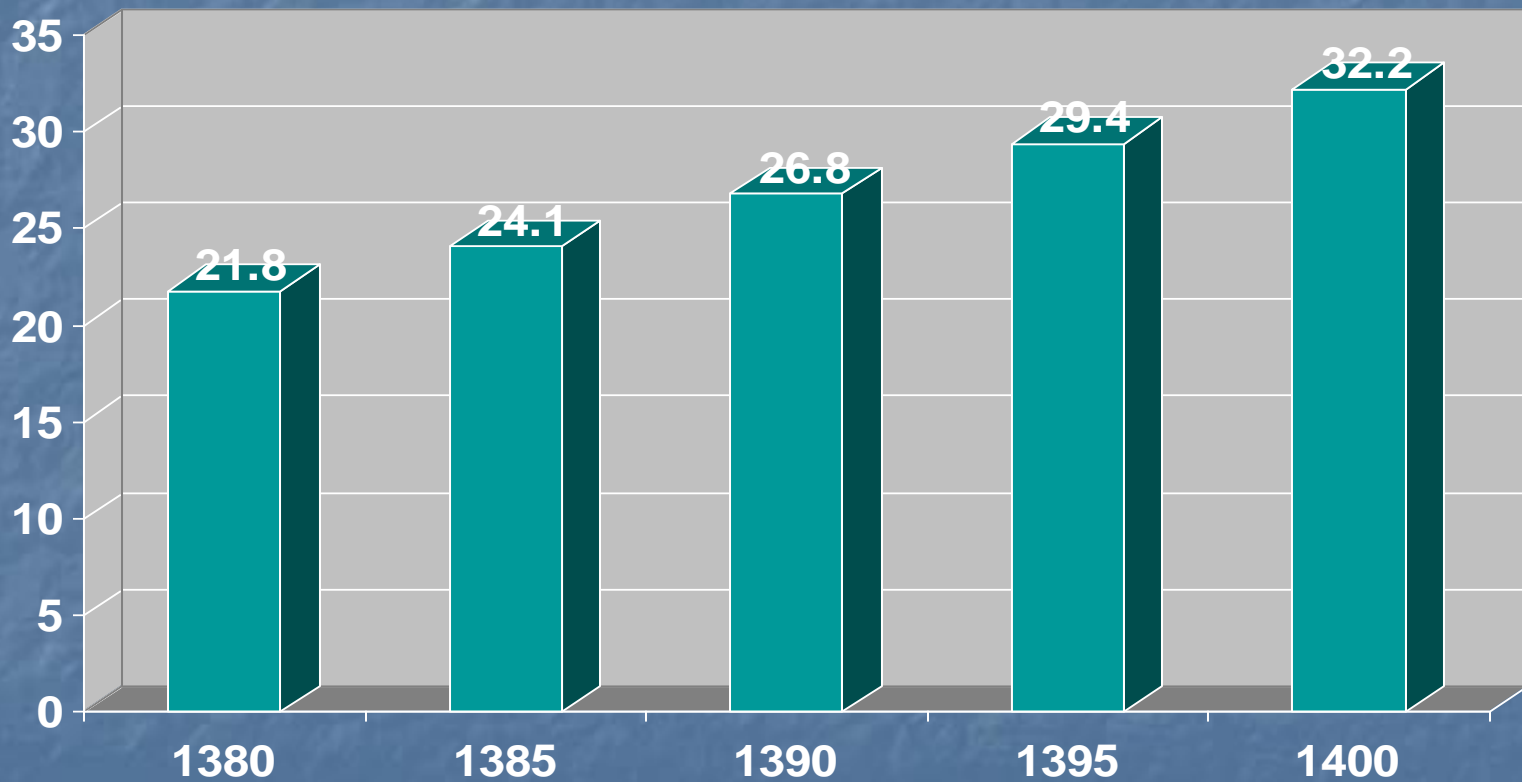
پیش بینی روند تغییرات پیری جمعیت در ایران با فرضیه باروری متوسط

میانہ سنی جمعیت ایران بر اساس سرشماری

برآورد میانه سنی جمعیت ایران

■ افزایش افراد مسن از لحاظ تعداد و درصد روی تمام جوانب زندگی اثر می گذارد.

■ اقتصاد :

■ رشد اقتصادی، سرمایه گذاری، بازار کار، درصد افراد در سن کار، مستمري و بازنشستگی

■ بهداشتي :

■ سلامتي، خدمات بهداشتي درماني،

■ اجتماعي:

■ ساختار خانواده

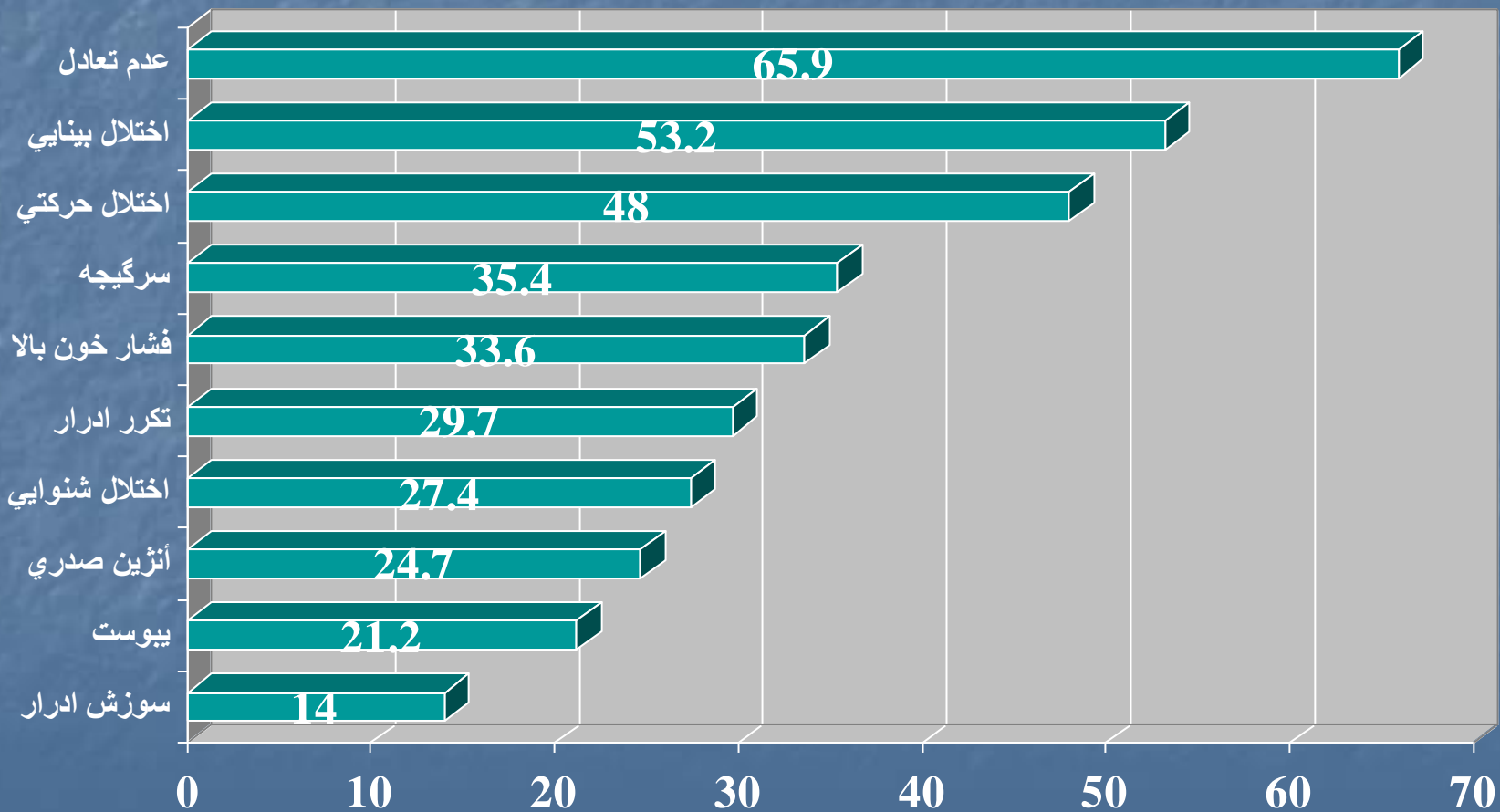
■ سياسي:

■ رای گیری

Common Elderly Health Issues

- 1. Chronic health conditions (Heart disease, stroke, cancer, diabetes, ...)
- 2. Cognitive health (Dementia / Alzheimer)
- 3. Mental health (Depression, Anxiety, Suicide, ...)
- 4. Musculoskeletal (Osteoporosis, Fractures, Sarcopenia, ...)
- 5. Infectious diseases (nosocomial infections, ...)
- 6. Malnutrition (Underweight / Overweight)
- 7. Sensory impairments (visual impairment / hearing impairment)
- 8. Oral health (cavities, tooth decay, dry mouth, gum disease and mouth cancer)
- 9. Substance abuse
- 10. Bladder control and constipation
- Sexual problems

برخي اختلالات شايع سالمندان- بررسي

درصد جمعیت سالمند سرشماری 1395

نرخ رشد جمعیت کشور و به تبع آن استان گیلان روندی کاهشی دارد.

نرخ رشد در سرشماری سال ۱۳۹۵ در کشور ۱/۲۴ و در استان ۰/۴ بوده و در سال ۱۴۰۰ در کشور به ۰/۷ و در گیلان به ۰/۰۱ رسیده است؛ که جدی بودن بحران کاهش جمعیت را گوشزد می کند.

در گیلان وارد مرحله جدیدی در تغییرات جمعیتی شده ایم، مشخصه اصلی این دوره جدید تحولات جمعیتی کاهش مداوم و مستمر باروری کمتر از حد جانشینی است که این موضوع به منفی شدن رشد سالانه جمعیت در آینده و بروز مسائل مهم و نوظهور جمعیتی منجر خواهد شد.

- باروری پایین و زیر سطح جانشینی اگر مداوم و پایدار باشد سبب بروز برخی مشکلات بزرگ از جمله بحران سالمندی برای ساختار سنی جمعیت خواهد شد بحران سالمندی می تواند مشکلات بسیاری را به بدنه یک جامعه وارد کند از جمله :

کاهش نیروی کار، بهداشت و درمان (هزینه بهداشت و درمان یک سالمند ۴/۵ برابر) و مشکلات شدید تامین اجتماعی

وضعیت سالمندی در گیلان

✓ در استان گیلان براساس سرشماری نفوس و مسکن سال ۹۵، ۱۳.۲۵ درصد کل جمعیت را سالمندان بالای ۶۰ سال تشکیل می دهند.

✓ شهرستان های املش با ۱۶.۶۸ درصد، رودسر با ۱۶.۵۳ درصد و لاهیجان با ۱۶.۲۱ درصد به ترتیب بیشترین درصد جمعیت سالمند را دارا می باشند.

✓ شهرستان های تالش با ۹.۳۳ درصد و آستارا با ۹.۴۸ درصد کمترین جمعیت سالمند را دارا می باشند.

✓ شهرستان های لاهیجان با ۲۱.۲۷ درصد و رودبار با ۲۰.۲۷ درصد به ترتیب دارای بیشترین جمعیت سالمند روستایی و

✓ شهرستان های تالش با ۱۰.۰۹ درصد و آستارا با ۱۰.۰۸ درصد به ترتیب دارای کمترین جمعیت سالمند روستایی می باشند.

✓ شهرستان انزلی با ۱۵.۱۲ درصد، بیشترین درصد جمعیت سالمند شهری و

✓ شهرستان ماسال با ۷.۷۷ درصد کمترین درصد جمعیت سالمند شهری را دارا هستند.

با تشکر از توجه شما

